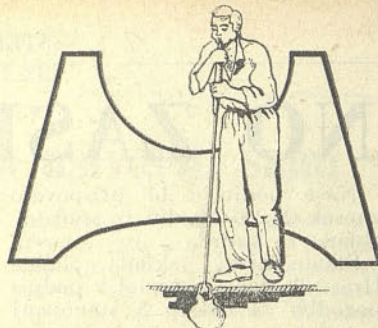
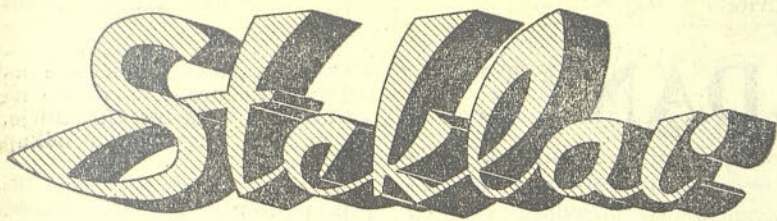

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto I.

HRASTNIK, 5. IV. 1965

Št. 2

Urejuje uredniški odbor: Cveblar Stanko, Kozole Drago, Barakini Jože, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.
Odgovorni urednik: Gerhard Jože
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasila kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in klišaji CP »Celjski tisk« Celje.

OBRAČUN SINDIKALNEGA DELA

Letne konference se je poleg 70 delegatov udeležil tudi predstavnik sindikata steklarne Rogaska Slatina in sindikata rudnika Hrastnik, direktor podjetja in sekretar TK ZK steklarne.

Poročilo, katerega je podal predsednik tov. Milan GRUM, je zelo kritično obravnavalo celotno problematiko sindikalnega dela v tovarni. Med drugim — o problemih pri organizaciji EE in o medsebojnih odnosih, predvsem pa odnosi do organov upravljanja. Poročilo v celoti potrjuje, da je treba dokončati III. fazo rekonstrukcije, ker le z boljšo automatizacijo in mehanizacijo lahko dosežemo boljše rezultate, kateri bodo vplivali na nadaljnjo rast dohodka kolektiva. Potrebno bo bolj konkretno pričeti z delom za prehod na 42-urni teden. Sindikalna podružnica je med letom polagala precej pažnje za rekreacijo in oddih članov kolektiva, vendar se smatra, da so kapacitete premajhne, ker je samo 200 članov kolektiva koristilo svoj dopust v domovih. Poudarjali so potrebo po svojem domu v obmorskih krajih, razmisliti bo potrebno, da bi stopili v kooperacijo z drugim podjetjem.

Ko je tov. GRUM podal oceno dela komisij, je bilo poudarjeno, da so iste vse premalo delale — aktivna je bila le komisija za oddih. Ugotovili so, da je bilo vse premalo dela pri uveljavljanju dela po organih delavskega upravljanja — nudilo se je premalo pomoči od strani sindikata. Razprave so pokazale zelo negativen odnos do organov upravljanja od poedinih članov kolektiva in članov CDS.

Razprava je bila zelo pestra in je pokazala, da člani kolektiva niso v dovoljni meri informirani v določenih problemih v kolektivu. To je sedaj boljše, ker bo lahko naš časopis informiral člane kolektiva o vseh problemih.

V gotovih momentih so bile razprave neobjektivne — predvsem v pogledu na medsebojne odnose. V razpravi so sodelovali:

Tone Mlakar je govoril o problemu ozkega grla med obratom in brusilnico, o medsebojnih odnosih v oddelkih; smatra, da isti niso urejeni. Govoril je o problematiki okrog norm in dela na »strojih« ter smatra, da tehnični kader nudi premajhno pomoč. Nadalje obravnava nabavo strojev in v tej zvezi trošenje deviz. Ti stroji danes večkrat niso v pogonu. Neurejeno je vprašanje nagrajevanja.

Franc Leskovšek razpravlja o neurejenosti kapacitet brusilnice. Izgleda sedaj, da obrat napravi

več, kot ima pa brusilnica kapacitet.

Naj se to upošteva pri III. fazi rekonstrukcije.

Ilija Savković je govoril o problemih medsebojnih odnosov v tovarni. Predvsem glede odnosov do kvalitete izdelkov za izvoz. Potrebno je tudi pojačati disciplino po vseh oddelkih.

Momir Savič: izgleda, da nastopajo problemi še vedno zaradi nerešenih odnosov med vodenjem in upravljanjem. Smatra, da nastopajo problemi v proizvodnji vsled maloštevilnega tehničnega kadra. SEE niso zaživel, krivda leži v vodstvu EE — je pa tudi druga stvar, ker isti nimajo dovolj kompetenc.

Jože Klanšek: popolnoma neumestna je kritika, katera leti na strokovne službe in smatram, da so napake. Vendar poleg rednega dela — še opravljajo celotno rekonstrukcijo. To je pa dovolj za vsakega odgovornega v tovarni. Je pa dolžnost, da se redno opozarja na nepravilnosti, da se lahko odpravljajo in usklajujejo. Govoril je še o problemih v proizvodnji in pri investicijah. Predvsem tudi o medsebojnih odnosih.

Viktor Racki: Nepravilne so izjave nekaterih članov kolektiva, da ne bodo prišli na zasedanje CDS — zaradi osebne užaljenosti. Organi upravljanja naj bodo mesto, kjer se odloča o tem, da se napake odpravljajo, zato morajo imeti člani kolektiva za-

upanje v iste. VIII. kongres ZKJ je jasno nakazal smer dela, osnova vsega našega dela naj bo v uveljavljanju in utrjevanju organov delavskega upravljanja. Izvršnemu odboru bo potrebno nuditi več pomoči. Ker le na ta način bo kos predstoječim nalogam. Več razprav je nakazovalo probleme okrog nagrajevanja v kolektivu. Zbor je bil mnenja, da se plačilna lista tudi izobeša na oglasno desko. Razprava okrog financiranja društev ni dokončno rešila tega problema, izgleda pa da so društva v težavi. Situaciji v sedanjih prehodnih fazah. Isto je bilo govora o regresiranju članom za letni oddih, predvsem tistim od katerih je mož ali obratno zaposlen v drugem podjetju. To se je prepustilo v rešitev novemu odboru, kateri naj pripravi predloge. Zbor se je strinjal, da se povišajo prispevki za posmrtnino od dosedanjih 20 din na 50 din in da se poviša prispevek godbi na 50 din, pevskemu društvu pa na 40 din.

V novi izvršni odbor sindikata so bili izvoljeni: Božko Franc, Milan Grum, Peter Kauzar, Karli Grčar, Anka Majcen, Jože Barič, Mile Počuč, Stane Drame, Milka Zorc, Viljem Vračun, Gvido Kosmer, Mirko Krošlin, Olga Jazbinšek, Silva Bedenik, Ernest Puffer II.

Na prvem zasedanju so bili izvoljeni za predsednika Mile Počuč, za tajnika Vili Vračun in blagajnika Anka Majcen.

XI. redno zasedanje centralnega delavskega sveta

V ponedeljek, dne 15. marca 1965 je bilo zasedanje centralnega delavskega sveta. Poleg povabljenih članov so zasedanju prisostvovali uslužbenci iz tehničnega oddelka, vodje enot in sekretarji OO ZK.

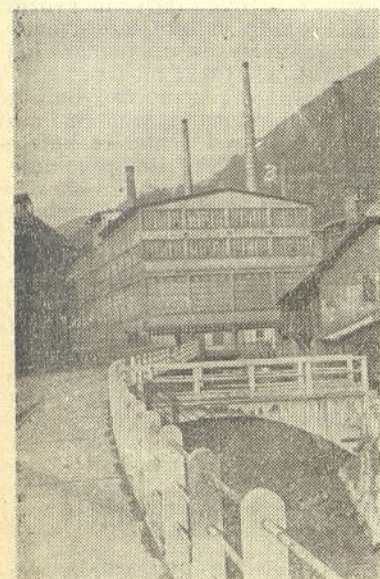
Dnevni red je bil precej obsežen ter so 2 točki predstavili za naslednje zasedanje zato, da so ostale točke dnevnega reda natančno obdelali.

Glede nove izdaje časopisa »Steklar« člani CDS niso imeli pripomb in so z vsebino časopisa zadovoljni.

Poleg že odobrenih 1.600 izvodov se poviša izdaja na 1.650 izvodov

Rebalans plana

Tov. Kralj Boris je tolmačil rebalans plana za leto 1965. Do rebalansa je prišlo že v začetku (nadaljevanje na 2. strani)

I. novi objekt naše tovarne

Izvršitev februarskega plana

V mesecu februarju smo kljub vsem težočam naše planske naloge izvršili, nismo pa dosegli plana komadne izdelave in to zaradi tega, ker se je zavlekel remont D banje za 6 dni — proizvodnja na avtomatih pa je bila slabša kakor smo pričakovali, kajti v mesecu februarju smo ponovno pričeli s proizvodnjo penicilina na dvojnikih.

V mesecu februarju smo proizvedli 954.022 kg izdelkov ali dosegli 112,8 % planske naloge, medtem ko smo proizvedli 6.717.964 komadov izdelkov — dosegli smo le 92,2 % plan. Samo pri avtomatski proizvodnji smo izgnili okrog milijon komadov. V mesecu marcu se je proizvodnja tudi na avtomatih ustalila.

V mesecu februarju smo izvozili za 124.000 \$ naših izdelkov.

Posebnih problemov glede reprodukcijskega materiala nismo imeli. V mesecu marcu se kažejo že problemi okrog nabave kartonov, mislimo pa, da je to problem kratkotrajnega značaja.

Dopisujte

v naš
list!

XI. REDNO ZASEDANJE

(nadaljevanje s 1. strani)

leta zaradi nestalnosti cen surovin in ostalega materiala in energije ter glede novih cen steklenih izdelkov. Celoten dohodek podjetja se povisa od 4.205.945.850 na 4.798.094.154 din. Novi stroški poslovanja znašajo 2.231.830.927 din, dohodek za razdelitev pa 2.566.263.207 din. Centralni delavski svet je razmerje delitve čistega dohodka po pravilniku spremenil na 75 % za osebne dohodke, kar znaša din 1.924.697.405 in 25 % za sklade, kar znaša 641.565.802 din, ali neto skladi 497.549.036 din.

Povišana je bila stopnja sredstev sklada za kadre od 1,5 % na 2,5 %, glede na to, da se za medobčinsko strokovno šolstvo prispeva 25.200.000 din

Poročilo komisij

Predsednik komisije za reševanje pritožb zoper odločbe o osebnem dohodku tov. Kralj Boris je seznanil CDS z vlogami članov kolektiva in s stališči, ki jih je zavzela komisija. Pozitivno je bilo rešenih 10 vlog z ozirom na to, da so se delovna mesta ponovno ocenila in je povišanje osebnih dohodkov upravičeno.

Tarife za odnašanje loncev se povišajo za 75 % glede na težko in naporno delo delavcev pri tem poslu.

Za poletne mesece junij, julij, avgust se bo delavcem v osnovni proizvodnji priznala nagrada za teker pogoje dela na vročini, in sicer:

Delavcem, ki so zajeti v brigadni sestavi, se prizna nagrada na posameznika v višini 6.000 din, topilničarjem pri lončenih pečeh po 4.500 din, ostalim, ali bolj točno določeno:

grejalcem, odbijalcem, menjalcem modelov, urejevalcem avtomatske proizvodnje, upravljalcem avtomatske proizvodnje in odnašalcem po 3.000 din.

Nagrada pripada osebam samo za opravljene delovni dan.

Centralni delavski svet je na prejšnjem rednem zasedanju sklenil, da se morajo pripraviti poročila komisij izvoljenih od CDS in naj poročila obsegajo delo v mandatni dobi od junija 1964 do danes.

Poročila o delu komisij so pripravili vsi predsedniki, razen predsednice komisije za varstvo žena in mladine, ki se vabilu ni odzvala. Komisija za napredek proizvodnje se v tej mandatni dobi ni sestala, vendar ni rečeno, da se ni delalo po vprašanju izboljšav v proizvodnji. Sedaj obstoja oddelek, ki ima nalogo študirati izboljšave v proizvodnji in se zato ta komisija ni čutila dolžno, da dela na tem področju.

Poročilo ni dostavila kadrovska komisija, ki se tudi ni sestala nobenkrat.

Centralni delavski svet je delo ostalih komisij ocenil pozitivno.

Financiranje strokovnega šolstva

Obpravnavala se je pogodba sklenjena med Skupščino občine Hrastnik in nami za financiranje potreb osnovne dejavnosti strokovnih šol, ki bi se financirale iz medobčinskega sklada za strokovno šolstvo Ljubljana.

Naše podjetje bi prispevalo znesek 25.200.000 din iz sredstev sklada za kadre.

Stanovanjski sklad občine Hrastnik nam je poslal v podpis pogodbo za odkup 3 stanovanj

na Dolu pri Hrastniku, ki bodo predvidoma vseljiva v mesecu avgustu 1965. Pogodbena cena za tri stanovanja znaša 15.861.800 din ali 85.000 za m².

Sekretar tovarniškega komiteta ZK med diskusijo na običnem zboru tovarniškega odbora sindikata.

Skrajšan delovni teden si moramo ustvariti sami

Tretje poglavje Ustave SFRJ govori o pravicah in dolžnostih državljanov. Nedvoumno je, da je v tem poglavju vzbudil posebno zanimanje 37. člen. Ta člen Ustave dobesedno govori: »Zajamčen je najdaljši 42-urni tedenski delovni čas.«

Vse večja zainteresiranost delovnih ljudi in družbe v celoti se ne kaže samo ob mnogih napisih v dnevnem in strokovnem časopisu, temveč tudi ob mnogih sklepih, katere v vse hitrejšem ritmu sprejemajo delovne organizacije, gospodarske zbornice, sindikalni forumi in organi upravljanja.

Preden preidemo na nekatere pomembnejše zaključke komisije Zveznega sveta za delovni čas, je potrebno reči, da je skrajšanje in spremembe razporeda delovnega časa globoko zakoreninjeno v kompleks občutljivih vprašanj in to ne samo v delovnih organizacijah, temveč tudi v osebnem življenju delovnih ljudi in njihovih družin. Govorimo torej o zelo pomembnem družbenem problemu. Rešitev tega problema zahteva študijski prikaz, solidne priprave, kakor tudi uporno akcijo, ker se drugače ne bo dosegla tista stopnja in mera odkrivanja in aktiviranja rezerv za povečanje produktivnosti dela. To pa je na drugi strani ekonomski pogoj, da človek dela manj časa, vendar z večjim učinkom svojega dela in višjimi osebnimi dohodki dosega vsaj enak poslovni uspeh kolektiva in zavaruje izpolnjevanje družbenih planov in obveznosti.

To je posebnega pomena, če vemo, da je 42-urni delovni teden samo etapa na poti, po kateri smo hodili do sedaj. Tovariš Tito je v govoru pred Zvezno skupščino takoj po ponovni izvolitvi za predsednika republike rekel, da uvajanje 42-urnega delovnega tedna »...NI KONČNA TOČKA H KATERI MI TEŽIMO«. To je,

kakor poudarja tovariš Tito, šele začetek stalne družbene aktivnosti, katere ima cilj, da delovni potencial naroda racionalnejše izkoriščamo in čuvamo, da omogočimo nova povečanja zaposlenih z uvajanjem novih smen, bolje izkoriščamo sredstva in racionalnejše organiziramo proizvodnjo in poslovanje nasploh.

Ni potrebno poudarjati, da je o tem dosledno razpravljalo IV. Plenum CK ZKJ, kar se vidi iz zaključkov tega plenuma, ki teže za aktiviranjem materialnih in subjektivnih faktorjev za doseganje čim večje stopnje porasta proizvodnje in produktivnosti dela in je to postavljeno v temelje gospodarske politike.

Razlogi za to, da ravno sedaj uvajamo skrajšani delovni čas, izhajajo predvsem iz tega, ker so se proizvodne moči naše družbe tako okrepile, da ni potrebno delati 48 ur tedensko, kakor smo morali delati v času obnove porušene domovine in v času relativno hitre izgradnje novih strojenj v industriji. Humanistični motiv olajšanja dela je glede na našo stopnjo razvoja prišel do popolnega izraza, brez škode za nivo življenjskega standarda in tempa ekonomskega razvoja. Drugi razlog je ta, da je gospodarski razvoj pa stagnaciji v prvem polletju leta 1963 zopet prešel v fazo hitrega poleta. Razumljivo je, da se v takšnih okoliščinah lažje uvajajo gornje mere.

Ni pomislekov, da nam bo skrajšani delovni čas, kakor je tudi v drugih državah, po preteku nekaj let prilagojevanja novemu režimu dela, prinesel:

— povečanje povprečne fizične delovne sposobnosti zaradi zmanjšanja števila poškodb na delu in zaradi izboljšanja splošnega zdravstvenega stanja delavcev, kar logično izhaja iz posledic večjega fonda prostega časa za rekreacijo, šport in počitek;

Druga pogodba se nanaša na odkup trosobnega stanovanja na CDS pooblašča tov. direktorja, da podpiše pogodbo za odkup stanovanj.

Obpravnavani sta bili vlogi Sijaja Hrastnik in Industrijskega kombinata Belišče za odstop deviz za nakup repro materiala.

Sijaj Hrastnik rabi devize za nakup nikla anod, katere dobavlja Kemična tovarna Podnarde Logu. Pogodbena cena znaša din 5.817.800.

Kontigent je tovarna omejila ter jim zato ne preostane drugega, kot da zaprosijo za uvoz nikla anod. S to vsoto deviz bi uvozili ca. 500 g, to zadostuje za dvomešno proizvodnjo, vendar jim položaj dokaj olajšamo.

Industrijski kombinat Belišče je kartonažna tovarna in nas preskrbuje z lepenko iz katere nam Tika Trbovlje predeluje kartone za pakiranje izdelkov.

Navedena tovarna potrebuje repro material za proizvodnjo, nima pa za uvoz potrebnih deviz.

Naše podjetje odstopi Sijaju Hrastnik 1.000 USA \$ proti dinarski vrednosti. Industrijskemu kombinatu Belišče pa se odobri odstop 2.000 USA \$ prav tako proti dinarski vrednosti.

H. T.

— povečanje intelektualne delovne sposobnosti zaradi večjih možnosti za učenje in strokovno usposabljanje v šolah, izvenšolskih strokovnih ustanovah in doma;

— povečanje nivoja splošne kulture in dajanje možnosti za (nadaljevanje na 3. strani)

Planske naloge za mesec april

Upravni odbor je na zadnji seji delalno obravnaval plan za mesec april. Predhodno je bil plan obravnavan v vodji posameznih EE v podjetju.

Planirana je proizvodnja 9.951.807 komadov ali 920.647 kg. Dnevno bo potrebno proizvesti 35.410 kg izdelkov. Povprečno prodajno ceno izdelkov bomo morali doseči v višini 454 din za kg stekla.

Pihanje steklenih izdelkov je res naporno.

Realizacija pa je planirana na 418.941.487 din, od tega je plan izvoza preko en milijon komadov ali 95.000 \$.

Potrebno bo vložiti vse sile, da se bo plan tudi realiziral. G. G.

Skrajšan delovni teden si moramo ustvariti sami

(nadaljevanje z 2. strani)
intenzivnejšo družbeno-politično aktivnost;

— popolno povečanje produktivnosti družbenega dela kot posledice navedenih učinkov.

V pogledu kratkoročnih učinkov ne vemo točno, kakšne bodo posledice. Sigurno je, da bo ob dobri organizaciji proces skrajšanja delovnega časa pravilno stekel, toda vseeno je mogoče, da bo več objektivnih težav. Želel bi pripomniti, da so mnogo večje in industrijsko razvitejše države ob skrajševanju delovnega časa naleteli na resne probleme, ker organizacijske priprave niso mogle v celoti izenačiti zgubo fonda pogonskih ur, ali pa se niso delavci v dovoljni meri in dovolj hitro prilagodili novi tehnologiji, ki je bila nujna za izenačenje posledic zmanjšanja števila delovnih ur in delovnega časa.

Lahko rečemo, da lahko VSAK skrajša delovni čas brez negativnih posledic za posameznike in skupnost, toda NIHČE tega ne more rešiti brez temeljitih priprav, točnih analiz in neposrednega vključevanja vsakega delavca za priprave nove, boljše organizacije dela in poslovanja.

S tem smo torej prišli do zaključkov Komisije Zveznega sveta za delovni čas, v katerih se priporoča:

— da se takoj prične s pripravami za prehod na skrajšani delovni teden — to je 42-urni delovni teden. Pred tem pa je treba izdelati vsekakor dokumentirane analize ekonomskih, finančnih in drugih učinkov skrajšane delovnega časa;

— da se v toku priprav obdelata tudi točen načrt organizacijskih in ekonomskih mer, katere bomo upoštevali v vsaki etapi procesa skrajševanja delovnega časa, za katero se bomo odločili, zagotoviti takšen nivo produktivnosti dela in takšno stopnjo efikasnosti poslovanja, ki bo omogočila izvršitev planirane proizvodnje in vsaj isto višino osebnih dohodkov ter izdvajanje v sklade, kateri bi se tudi ob nespremenjenih pogojih ustvarili pri 48-urnem delovnem tednu.

Skrajšanje delovnega časa nas ne bi smelo dovesti do povečanja nadurnega dela, zato se priporoča:

— orientirati se za odkrivanje in mobilizacijo rezerv za povečanje produktivnosti dela vzporedno in povečano z akcijo nadaljnega urejanja razdelitve dohodka, v kar se naj čim bolj vnašajo stimulatívni elementi;

— istočasno je treba izboljšavati tudi organizacijo kolektiva po ekonomskih enotah, s čimer se mora doseči, da bodo vsi v največji meri zainteresirani za hitrejši razvoj proizvodnje in produktivnosti dela.

Ob tej priliki je potrebno opozoriti na nekatere osamljene pojave, ki so iz subjektivno pravih stališč zavzela objektivno nepravilna stališča branjenja in zaviranja prehoda na skrajšani delovni čas.

Razumljivo je, da ustavna garancija 42-urnega maksimalnega delovnega tedna pomeni neodvzemljivo pravico, ki jo bodo morali koristiti prav vsi najkasneje v dveh letih. Družbeni organi imajo pravico in dolžnost, da

opozarjajo na eventualne posledice prehoda na skrajšan delovni čas, če ne bi bile priprave solidno izvedene paralelno z zagotovitvijo odgovarjajoče stopnje povečanja produktivnosti dela.

približno 7 ur dnevnega dela proizvedlo isto kot prej v 8 urah, mora produktivnost dela narasti za več kot 14 %. To pa je samo prva groba ocenitev. Poznano nam je, da Zakon o delovnih od-

Delovno predsedstvo na letnem občnem zboru tovarniškega odbora sindikata.

Stopnja povečanja produktivnosti dela ni majhna. Da se bo pod nespremenjenimi pogoji za

nosih garantira 50 minut plačanega dnevnega odmora. Predpostavljamo, da bo tudi v bodoče

KVALITETA

Kvaliteta proizvodov je najboljšje sredstvo za pridobitev ugleda tovarne in hkrati najboljša komercialna propaganda. Je pa tudi najcenejša oblika proizvodnje, če upoštevamo, da so ob solidni kakovosti stroški vzdrževanja najnižji oziroma števílo reklamacij najmanjše, in nazadnje je dobra kakovost izdelkov tudi porok uspešne mednarodne menjave blaga.

Kakovost proizvodov je torej nujen činitelj moderne proizvodne tehnologije v kateri ni več mogoče izdelovati artikel v različnih kakovostnih stopnjah, na splošno je zato lahko proizvodnja kvalitetna ali nekvalitetna.

Brez pretiravanja lahko rečemo, da je skrb, s katero v proizvodnji vrednotimo kvaliteto, resničen odraz in ogledalo naše gospodarske razvitosti.

V podjetju se velikokrat pojavlja mnenje, da je kontrola neproduktivna in zato kaj malo pomembna del kolektiva. Ne bi bilo slabo, če bi v podjetju napravili račune, koliko stanejo reklamacije. Rezultat bi pokazal, da se izdatki za vse ljudi v kontroli temeljito izplača, saj podjetje ob učinkoviti kontroli ogromno prihrani pri stroških siceršnjih reklamacij.

Kontrola ne sme biti pod vplivom nobenega drugega sektorja ne proizvodnega in ne pripravljalnega, le takrat bi se uveljavila in bi se ne bilo bati nobenih reklamacij.

V. Z.

Tribuna mladih

V začetku marca je bila ustanovna konferenca Tribune mladih Steklarne Hrastnik. Med drugim je v svojem referatu predsednik TK ZMS Steklarne Hrastnik poudaril predvsem to, da bo Tribuna mladih imela to nalogo, da s praktičnim delom in raznimi drugimi teoretičnimi oblikami dela izobražuje mladega proizvajalca. S tem bo dosežen dvojni uspeh, ker bosta od tega imela koristi posameznik in delovna organizacija. Posameznik si bo pridobil znanje in kvalifikacijo, delovna organizacija pa nove kadre.

Iz diskusije mladincev in mladink je razvidno, da želijo, da Tribuna čimprej prične z delom in da se uredi klubski prostori. Na konferenci so bili sprejeti tudi pomembni sklepi, med drugimi tudi tile:

— pri Tribuni mladih lahko dela vsak mlad član kolektiva;

— Tribuna mladih bo delala

tako, potem še čas, s katerim razpolagamo za učinkovito delo zmanjša od 7.30 do 6.30 dneвно. To pa zahteva še večje povečanje produktivnosti dela. Če vzamemo v obzir, da je produktivnost dela v naši industriji v zadnjih desetih letih rasla letno za 4 %, potem ni težko zaključiti, da takšno povečanje zahteva resne napore vseh naših delavcev, tehničarjev in ekonomskih strokovnjakov.

Družbeno upravljanje bo pri tem dobilo nov polet, ker bodo delovni ljudje imeli več časa, da širijo svoje horizonte z elementi politične, ekonomske in splošne kulture. Sedaj je človek delal 2.500 ur letno, kasneje pa bo delal samo 2.200 ur letno. To pomeni, da se bo njegov fond prostega časa povečal za približno 300 ur. To pa bo dovolj za pripravljanje na razne izpite za postopno šolanje na srednji ali višji šoli, za paralelno širjenje kulture, za intenzivnejšo družbeno-politično aktivnost in še prav posebno za delo v organih samoupravljanja.

Na koncu pa je potrebno še dodati, da je potrebno ob priliki izvajanja kakršnihkoli mer računati na to, da skrajšan delovni čas ne bomo dobili v dar od nobenega, niti od države, niti od nekoga delodajalca, ker smo kot delavci — proizvajalci sami sebi delodajalci. To pomeni, da se moramo dobro zavedati, da skrajšanje delovnega časa in dragocene posledice, ki jih bo ta prinesel, moramo sami doseči. Boris Kralj

v smislu interesov posameznikov in kolektiva;

— Tribuna o svojem delu samostojno odloča in samostojno upravlja s svojimi sredstvi, o svojem delu in sklepih pa poroča TK ZMS in organom upravljanja.

Na sestanku odbora Tribune mladih, kateremu so prisostvovali tudi vodje glavnega obrata, sekretar TK ZKJ, predsednik TK ZMS in drugi pa je bilo sklenjeno, da Tribuna mladih prične z praktičnim delom že 21. marca. Formirane bodo brigade, katere bodo vodili starejši izkušeni člani kolektiva, ki bodo obenem tudi instruktorji za praktično delo.

Vodje ekonomskih enot in ostali forumi kolektiva so poudarili, da bodo nudili vso pomoč, zato upamo, da bomo dosegli želene uspehe in tako mnogo doprinesli k izobraževanju in vzgoji mladega človeka — proizvajalca.

stopajo interese volivcev našega terena, in jim želimo pri tej odgovorni nalogi obilo uspeha.

IZVOLILI SMO DELEGATE ZA ZBOR UPRAVLJALCEV

Upravni odbor je na zadnji seji izvolil delegate za zbor proizvajalcev, ki bo 8. maja v Ljubljani. Na zboru nas bodo zastopali: Soba Jože II., Savkovič Ilija, Percin Erika, Radej Stane, Hudi Viktor, Racki Viktor, Haberl Adolf II., Počuč Mile, Grčar Karli, ing. Mrcina Maks, Rancinger Marica, Pokrajac Doko, Smodič Julij, Klemen Ignac, Hudi Tea, Gec Rado.

Na zboru proizvajalcev bo govoril tov. Edvard Kardelj. V. V.

NAŠI PREDSTAVNIKI V OBČINSKI SKUPŠČINI

Pred dnevi smo volili polovico odbornikov v občinsko skupščino. V našem podjetju smo volili v treh volilnih enotah v zbor proizvajalcev. Od predlaganih kandidatov so bili izvoljeni: na volišču osnovne proizvodnje tov. Matko Franc — v brusilnici tov. Rancinger Marica in na volišču splošnih služb v podjetju tov. Kanzar Janko.

V splošni zbor občinske skupščine pa smo volili na nedeljskih volitvah tov. Dremelj Karla, Grčar Karla in Jošt Inka.

Želimo, da naši novi odborniki v občinski skupščini pravilno za-

Kako smo proslavili Dan žena

Vsako leto praznujejo žene vsega sveta praznik solidarnosti. To proslavljanje posega že v leto 1910, ko je Klara ZETKIN dala predlog na drugi mednarodni ženski konferenci, da naj bo 8. marec posvečen vsako leto agitaciji za žensko enakopravnost.

Žene Jugoslavije so si s svojo borbo priborile enakopravnost celih 35 let pozneje. V revirjih in drugih industrijskih središčih širom Slovenije in Jugoslavije so se skupno z moškimi borile za svoje in delavske pravice. Ta borba naših žena pa ni bila samo v času NOB, one so se borile za svojo enakopravnost vseskozi uporno in ustrezno. Njihovo borbno so bridko občutili takratni vladajoči krogi, ko so pomagale pri zbiranju pomoči za španske borbe, za zapornike, zlasti politične v Glavnjači. Zelo aktivne so bile pri organiziranju raznih štrajkov širom Jugoslavije. Od vseh takratnih vladajočih strank je edino komunistična partija imela polno razumevanje za težave žena in jih tudi vsestransko podpirala. To pa je bil tudi povod, da so se žene, tako masovno vključile v NOB in stopile v odkrito borbo proti okupatorju ter se borile proti njemu zagrizeno vse do končne zmage leta 1945.

Da so prišle žene Jugoslavije do enakopravnosti je bilo potrebno plačati velik krvni davek. Tisoče in tisoče jih je padlo kot borke, talke v zaporih na tisoče so jih požrli nenasitni krematoriji koncentracijskih taborišč.

Njim v spomin je bila posvečena tudi letošnja proslava 8. marca. V nabito polni dvorani »Svobode II«, v spodnjem delu Hrastnika, je izvajala dramska sekcija svoj izredno lepo izbran program. Zelo primeren za to proslavo je bil skeč v dveh dejanjih Josipa Pavčiča »Na predvečer« in pa recitacije, ki so bile posvečene predvsem ženam. Ob izvajanju programa je v dvorani v marsikaterem očesu zableščala solza žalosti in sreče.

Solza žalosti ob spominu na vse tiste žene, ki so dale svoja življenja za srečo svojega naroda, za enakopravnost vseh žena sveta. In solze sreče vsem, ki danes svobodno praznujejo ta najlepši praznik žena 8. marec. Na tej prireditvi je sodeloval tudi zabavni orkester »Svobode II«, pod vodstvom Počuč Mileta, ki je izvajal nekaj skladb, solist pevec je bil Karli Savrič II. Režiser je bil tov. Ivan Rancinger, igrali pa so: Elza Pap, Vanda Rancinger, Branko Kastelic, Valči Miler. Recitacije: Erih Seničar, Edi Papp, Hermi Vračun, Frici Peršič in Darja Ločnik.

Po končani proslavi so bile vse navzoče žene povabljenе na rajanje v dvorano upravnega poslopja steklarne. Ob prijetnih zvokih godbenikov so se zavrtele in obujale spomine. V vedrem razpoloženju so tako proslavile svoj najlepší praznik.

Proslavo je organizirala SZDL terena II. skupaj s »Svobodo II«. Predsedstvo SZDL terena II. se preko časopisa »STEKLAR« za-

hvaljuje vsem nastopajočim za vložen trud in jim izreka iskreno zahvalo.

DOPISUJTE V RUBRIKO »vi vprašujete mi odgovarjamo«

Pogovor z bralci!

Dragi bralci, ponovno se obračam na vas.

V prvi številki smo vas prosili, da dopisujete v naš časopis s svojimi prispevki. Z njimi boste pripomogli, da bo naš list bolj zanimiv. Pišite nam o odnosih v vaših oddelkih, o težavah, s katerimi se pri svojem vsakdanjem delu srečujete, o tem, kako naj bi varčevali z raznim materialom itd.

Naš časopis ne bo zanimiv, če bodo vanj pisali vedno isti, ljudje, ker to tudi ni bil naš namen. Krog dopisnikov bi moral od številke do številke rasti, ker le na ta način bo zanimiv za vse člane kolektiva. Urednik

Skrajšanje delovnega časa v Evropi

V zadnjih letih je v večini držav v Evropi vloženo mnogo truda za skrajšanje normalnega delovnega časa (normalni delov-

VPRAŠANJA NA RUBRIKO VI SPRAŠUJETE MI ODGOVARJAMO:

Glede na to, da ste v prvi številki lista »Steklar« objavili novo rubriko »Vi sprašujete — mi odgovarjamo« na temo »plan — analize — obračun — organizacija« vas prosim, če je mogoče, da objavite članek na temo: »Kakšen je razvoj skrajšanja delovnega časa v drugih državah in kaj je do sedaj narejeno na tem pri nas, glede na to, da je to zelo aktualna tema.

Milenković Cveto,
steklobrusilec

ni čas je tisti delovni čas, ki je predpisan z zakonom, kolektivnimi pogodbami, sodniškimi odločbami organov, ki so pristojni za odrejevanje pogojev dela). Normalni delovni čas med prvo in drugo svetovno vojno je bil večinoma 48 ur tedensko.

Do omejevanja delovnega časa, tj. do intervencije države o omejevanju delovnega časa je prišlo po večletni borbi delavskega raz-

reda. Tako je prišlo do prvih omejevanj v tistih državah, v katerih se je industrija pričela najprej razvijati in kjer je bil delavski razred najbolj organiziran. Pred tem omejevanjem je bil delovni čas zelo dolg. V Franciji je koncem 18. in v začetku 19. stoletja povprečni delovni čas znašal 15 ur dnevno, ponekod pa še celo več (v industriji svile v Lionu 18 ur dnevno); v Angliji so bili primeri, da so delavci neprekinjeno delali po 30 do 40 ur, spali so samo nekaj ur. Bilo pa je celo tako, da so rudarji v jamah delali v izmenah po 24 ur neprekinjeno in so se hranili kar na delovnem mestu.

Poleg tega, zaslužki delavcev so bili zelo nizki, tako da niso zadovoljevali niti najosnovnejših življenjskih potreb. Zaradi tega je bilo potrebno, da so se v tovarnah zaposlovali tudi otroci in žene. Glede na to, da so bili otroci in žene poceni delovna sila, zato je v razvoju industrije prišlo do masovnega zaposlovanja otrok in žena in odpuščanja delavcev. Delali so otroci desetih let in še celo mlajši.

Težki pogoji dela in predolgi delovni čas je privedel delavca do zavesti. Delavci so pričeli združevati, tj. do formiranja svojih združenj zaradi vzajemne po-

moči in za podvzemanje mer za zaščito svojih interesov.

Kot najstarejši zakonski predpis iz področja delovnega časa v svetu je angleški Ukaz iz leta 1495. S tem zakonom je odrejen delovni čas za obrtnike in delavce, in to, jutranja zarja kot pričetek dela in zahod sonca konec delovnega dne. Med delom pa je bila pavza eno in pol do 2 uri. Kasneje, to je šele na začetku XIX. stoletja je država intervenirala in sprejela zakonski predpis o reguliranju delovnega časa v Angliji. Z zakonom o tovarnah, ki je bil sprejet 1833. leta je predpisano, da delovni čas prične ob 5,30 uri in konča ob 20,30 uri. To se je nanašalo na vso tekstilno industrijo (izvzemši tovarne svile). Marks je smatral, da je s tem zakonom v moderni industriji pričel NORMALNI DELOVNI DAN. S tem zakonom je predvideno, da delovni dan traja 15 ur.

Borba delavskega razreda se je nadaljevala, kar je v drugih državah prineslo sprejemanje zakonskih predpisov o skrajšanju delovnega časa. Anglija je prva evropska država, ki je uvedla 8-urni delovni dan 1894. leta in to v državnih tovarnah in delavnicah, a ob koncu prve svetovne vojne je to uvedeno v vsej in-

dustriji. V SSSR je uveden 8-urni delovni dan takoj po oktobrski revoluciji 1917. leta. V Franciji 1919. leta uvajajo 8-urni delovni dan v vsej industriji in trgovskih podjetjih. V Poljski, Čehoslovaški, Nemčiji in Norveški je uveden 8-urni delovni dan 1918. leta, v Italiji, Bolgariji, Švici, Danski, Portugalski, Holandiji in v drugih državah pa 1919. leta. V bivši Jugoslaviji je uveden 8-urni delovni čas z Uredbo septembra 1919. leta.

Po drugi svetovni vojni, a še posebno v zadnjih letih je bilo v evropskih državah vloženo mnogo navora za nadaljnje skrajšanje normalnega delovnega časa. Ta skrajšanja so prišla do posebnega izraza predvsem v Belgiji, Zahodni Nemčiji, Italiji, Luksemburgu, Švedski, Švici, Sovjetski zvezi, Čehoslovaški in Veliki Britaniji. V teh državah se je uvajalo skrajševanje delovnega časa postopno v več etapah. Najprej je v razdobju od 1955. do 1960. leta normalni delovni čas 48 ur tedensko skrajšan na 46 ali 45 ur tedensko in nato celo na 42 ali 41 ur tedensko. V Franciji, Kanadi, ZDA in še v nekaterih drugih državah je uveden celo 40-urni delovni tedenski.

(nadaljevanje na 7. strani)

Poročilo o nezgodah v letu 1964

Kot vsako leto, tako je tudi v letu 1964 bil dan velik poudarek preprečevanju nezgod pri delu in na poti. V letu 1964 je bilo skupno registriranih 109 poškodb s 1.060 izgubljenimi dnevi, od tega štiri nezgode na poti na delo in iz dela, s 41 izgubljenimi delovnimi dnevi.

Pregled števila nezgod po mesecih v letu 1964 nam daje naslednjo sliko:

Mesec	Pri delu	Na poti
Januar	5	3
Februar	5	—
Marec	6	—
April	11	—
Maj	7	—
Junij	10	1
Julij	9	—
Av gust	13	—
September	8	—
Oktober	13	—
November	9	—
December	9	—
Skupaj	105	4

Tako je bilo v letu 1964 približno enako število nezgod, povprečno devet poškodb v enem mesecu. Ne moremo pa trditi, da je to zakonitost ter bi bilo težko iskati vzroke zakaj je v enem mesecu več nezgod, v drugem pa manj.

Po obratih in oddelkih je bilo naslednje število nezgod:

Mesec	Pri delu	Na poti
Brusilnica	39	—
Notranji obrat	39	1
Zunanji obrat	10	1
Pomožne delavnice	12	1
Ostalo	5	1
Skupaj:	105	4

Pregled nam kaže, da je bilo v letu 1964 največ poškodb v brusilnici in notranjem obratu.

Iz prakse lahko trdimo, da so poškodbe pri delu v Steklarni subjektivnega značaja, to je osebna nepazljivost delavcev ali sodelavcev v delavnici, gostota ljudi v delavnicah, nadalje hodi v letnem času na delo predvsem ženske skorajda boste, to je v opankih ali natikačih, na tleh leži črepinja, stopi nanjo in vrez je tu, lažji ali težji, tako da mora iskati zdravniško pomoč.

ali gumijaste, pri delu brusilci stekla ne morejo uporabljati. Brusilec drži kozarec v roki in dela z vodo. Rokavice so mokre, spolzke in nima občutka kakor brez njih in poškodba je neizogibna, ker mu predmet zdrсне iz rok. Vsi ostali delavci pri rezanju stekla in drugih delih pa uporabljajo zaščitna sredstva, predvsem rokavice, očala in drugo.

Pregled nezgod po dnevih v tednu:

Ponedeljek	16 nezgod
Torek	15 nezgod
Sreda	21 nezgod
Četrtek	16 nezgod
Petek	21 nezgod
Sobota	16 nezgod
Nedelja	4 nezgode
Skupaj:	109 nezgod

Iz tega pregleda je razvidno, da je bilo največ nezgod ob sredah in petkih. Pričakovati pa je bilo največ nezgod konec tedna, ko utrujenost narašča. Vzrok temu bi lahko bil v tem, da tempo dela proti sredini tedna narašča, proti koncu pa rahlo pada. Poudariti je treba, da so to samo domneve, ker bi kakršnakoli trditve v tem smislu bilo težko dokumentirati. Ponedeljek in sobota sta po številu enaka, kar bi glede na odnos nedeljskega počitka tudi odgovarjalo.

Pregled nezgod po urah pri delu:

1 ura	23 nezgod
2 ura	17 nezgod
3 ura	16 nezgod
4 ura	11 nezgod
5 ura	14 nezgod
6 ura	10 nezgod
7 ura	8 nezgod
8 ura	10 nezgod
Skupaj:	109 nezgod

Največ nezgod je bilo prvo uro, kar je nekoliko presenetljivo, saj je bilo pričakovati pred odmorom manj nezgod. Sedma ura je po številu nižja od ostalih. Število nezgod v drugi in tretji uri je bilo na isti višini. Ta pojav bo potrebno še podrobno analizirati, preden so možne kakršne-ukoli ugotovitve. Dejstvo pa je, da je število nezgod od četrte ure proti koncu dela padalo. V približno enakem porastu in padanju, kot pri dnevih v tednu se

1 leto do 5 let	35 nezgod
6 do 10 let	22 nezgod
10 do 15 let	13 nezgod
16 do 25 let	15 nezgod
26 do 30 let	1 nezgoda
nad 30 let	—

Skupaj: 109 nezgod

Ta pregled nam kaže, da so se poškodovani v večini primerov novo zaposleni delavci in tisti s krajšo delovno dobo. Tako vidimo, da se je poškodovalo največ tistih, ki so v podjetju eno do 5 let. Karakteristično je, da se delavci, ki so dalj časa v podjetju razmeroma manjkrat poškodujejo. Ta pojav je na vsak način odraz premajhne skrbi za novo zaposlene. Popolnoma jasno je, da ti ljudje niso bili dovolj poučeni o nevarnostih pri njihovem delu. Delovodje z novinci še vse premalo delajo. Ni samo dovolj, da novince sprejmejo ter ga na delo razporedijo, včasih nekateri kaj povedo o delu, največkrat pa ostane samo pri tem, da ga predajo kakšnemu starejšemu delavcu na katerega se naj obračajo o vseh stvareh. Novinci sicer poslušajo v kadrovskega oddelku pred nastopom dela o varnosti pri delu, vendar vse to ni dovolj. V bodoče je potrebno temu vprašanju posvetiti več skrbi ter uvajanje delavca na delovno mesto tudi dosledno izvajati.

Pregled po starostni dobi nam pokaže, da je največ poškodovancev starih do 20 let.

do 20 let	29 nezgod
od 20 do 25 let	21 nezgod
od 25 do 30 let	15 nezgod
od 30 do 35 let	21 nezgod
od 35 do 40 let	13 nezgod
od 40 do 45 let	6 nezgod
od 45 do 50 let	4 nezgode
od 50 do 55 let	—

Skupaj 109 nezgod

Pregled poškodb po delih telesa nam kaže, da je največ poškodb na rokah in nogah.

Prsti desne roke	28 nezgod
prsti leve roke	18 nezgod
roka do zapestja	7 nezgod
roka do rame	6 nezgod
stopalo	25 nezgod
noga nad stopalom	14 nezgod
oči	9 nezgod
glava	—
trup	2 nezgode

Skupaj: 109 nezgod

V poročilo po obratih in oddelkih je navedeno stanje poškodb na rokah. Enako kot je poškodbe na rokah je tudi za poškodbe na nogah.

Pregled izgubljenih dni in izplačila za dneve bolovanja:

Mesec	Število izgubljenih dni	Izplačano din
Januar	159	117.503
Februar	119	111.708
Marec	80	80.260
April	82	86.576
Maj	54	70.352
Junij	88	105.754
Julij	41	50.740
Av gust	113	245.374

September	79	137.614
Oktober	94	142.354
November	77	127.174
December	89	130.886

Skupaj izgubljenih dni 1075 1.415.302

Vsota izplačanih sredstev za bolovanja nezgod znaša 1.415.302 din. To izplačilo pa je bilo izplačano za vse nezgode katere je zdravstvena postaja registrirala. V letu 1964 je stanje zadovoljivo, kar je dokaz, da se je število nezgod v tem letu zmanjšalo, in to za 21 poškodb manj kakor predlanskem letu. Pri rekonstrukciji tovarne kjer se podira, koplje, zida in drugo pa je vsakodnevno spremljanje HTV uslužbenca v zadevi zaščite. Pregledani pa so tudi vsi oni prostori, ki niso v rekonstrukciji, za zapažene pomanjkljivosti pa posredujemo nalog za takojšnjo zaščito ali popravilo.

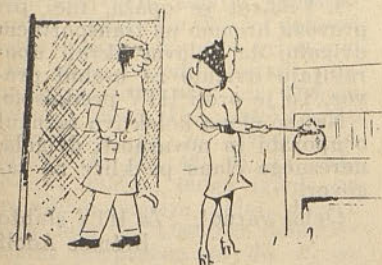
Zaključki in predlogi:

1. Čimprej je treba pristopiti k doslednejšemu in temeljitejšemu uvajanju novih delavcev. Uvajanje mora sloneti ne samo na pričevanju k strokovnemu delu, temveč predvsem na seznanjanju novincev z nevarnostmi ter pogoji varnega dela. Vsi neposredno nadrejeni so materialno in moralno odgovorni za novo sprejete delavce.

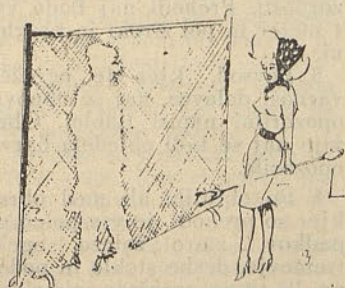
2. Od vseh zaposlenih, ki delajo na delovnih mestih, kjer so predpisana zaščitna sredstva, zahtevati dosledno uporabo in nošenje teh sredstev; predvsem uporabo sredstev za zaščito rok ter zaščitnih čevljev, očal in mask.

3. Povsod tam, kjer se naklada material oziroma razklada pa je možno to delo mehanizirati, je nujno, da strokovne službe pristopijo k reševanju teh vprašanj, ker gre dostikrat za zelo težka bremena, ki jih delavci prenašajo na večjih razdaljah. Pri teh delih je bilo tudi dosti nezgod. Spodbuditi bi bilo potrebno članke kolektiva, da bi z racionalizatorskimi predlogi pomagali k rešitvi teh problemov.

(nadaljevanje na 6. strani)

Brez besed

V brusilnici so naslednji vzroki:

Pri brušenju robov pritiska kozarec ob brusilno ploščo, pritise ali hiti pri delu zaradi norme, kozarec počni in vrez je neizogiben. Zaščitne rokavice, bodisi usnjene

giblje tudi število nezgod po urah od pričetka dela.

Pregled nezgod o času delovne dobe:

Do 6 mesecev	9 nezgod
1/2 leta do 1 leta	14 nezgod

Nekaj misli o civilni zaščiti

Pred desetimi leti smo imeli pri nas že kar dobro organizirano takomenovano »PAZ« (proti avionsko zaščito).

V to organizacijo, če jo tako imenujem je bilo vključenih precejšnje število članov kolektivov starejših in mladine. Ti so šli skozi različne tečaje — po posameznih službah v katerih so bili člani PAZA vključeni. Imeli smo več praktičnih vaj tako v podjetju, kot v okviru komunice. Še vedno velja izrek: »Delaj kot bi vedno živel in bodi pripravljen kot da bo jutri vojna!«

Nobeden si vojne ne želi ker imamo še dovolj svežih spominov na grozote II. svetovne vojne. Ne smemo pa se uspraviti, ker nas lahko presenetijo elementarne neizgode, ki terjajo mnogo več žrtev in materialne škode samo zaradi nepoučenosti in nepravilnosti državljanov. V tem pravcu smo zamudili celih 10 let, to je velik presledek.

Potres v Skopju, poplave v Zagrebu so nas opozorile, da moramo biti v stalni pripravljenosti. Ponovno se po podjetjih ustanavlja Civilna zaščita. Njeno delo se odvija preko posameznih služb:

V našem podjetju imamo:

a) službo reda in varnosti (17 članov);

b) služba obveščanja (10 članov);

c) sanitetna služba (31 članov);
d) protipožarna služba (31 članov);

e) inženirska tehnična služba (74 članov);

f) ekipa RBH (23 članov).

Člani navedenih služb obiskujejo tozadevne tečaje. Glede udeležbe posameznikov na tečajih nismo zadovoljni. Poedinci menijo, da je škoda časa prebita na tečaju. Vprašujemo se, kak občutek pa bi imel takrat, če bi bilo v nevarnosti njegovo imetje, ali celo življenje, pa bi mu ljudje zaradi neznanja ne mogli pomagati. Trdim lahko to, da je več neupravičenih izostankov s strani tistih članov, ki so doma v neposredni bližini tovarne, dočim tovariši iz Kovka in Maticice redno prihajajo.

Precej neupravičenih izostankov je s strani uslužbencev, od katerih bi bilo glede na njihovo izobrazbo in položaj pričakovati več resnosti in bi morali biti za vzgled ostalim.

Prepričan sem, da bomo z malo več dobre volje, spoštovanja do svojega bližnjega, pomoči drug drugemu utrdili tovarništvo, imeli več uspeha tudi v utrjevanju Civilne zaščite, ki bo koristila kolektivu in vsej naši družbeni skupnosti, da ne bo treba posegati z ukrepi, ki jih predpisuje zakon o narodni obrambi.

B. J.

NAŠE GORE — ALI MORJE

Skoraj bo nastopil čas, ko se bomo odpravljali na dopuste, ob tem se bo pojavil tudi problem, kje in kako bomo letovali. Kapacitete počitniških domov, ki jih lahko koristimo izven občine, so majhne in vsako leto pride na vrsto le določeno število ljudi, ki se uspejo uvrstiti med »prave« dopustnike.

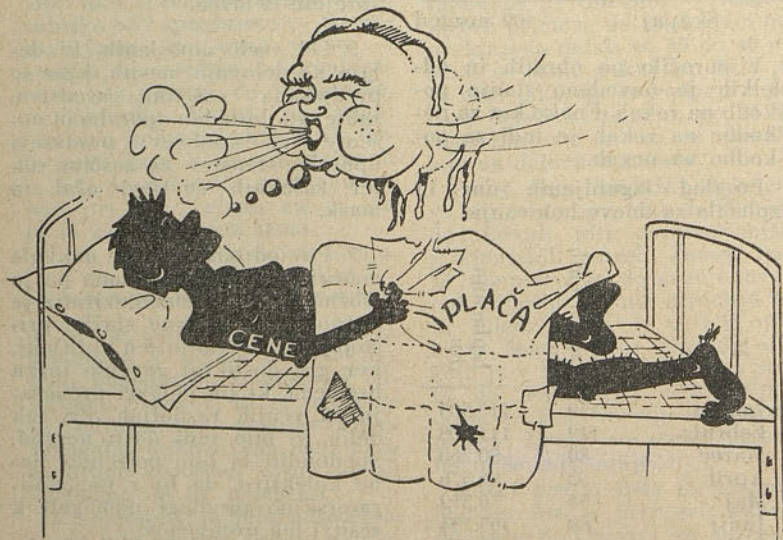
Vsi pač hočemo na morje, mnogo manj nas je za letovanje ob Bohinjskem jezeru, malo ali nič pa za oddih na naši planinski postojanki v Gorah. Le spomnimo se, kako smo propagirali gradnjo tega doma, ki naj bi bil drugi dom članov našega kolektiva, vendar ga danes skoraj ne poznamo.

Ob takem stanju nastaja vprašanje, ali je bila kolektivna investicija umestna, poleg tega pa tudi vprašanje, kje se bomo na letnem dopustu bolj odpočili in se pripravili za vsakdanje delo.

Nisem sovražnik morja in njegovih lepot, sovražim pa trušč in cene, kar nujno spremlja njegovo okolje, ki je iz leta v leto bolj oblegano od bolj ali manj petičnih tujcev, ki nam skoraj ne dajo več prostora in miru niti v zakotnih legah naše obale.

Spričo takega stanja bi moral naš Tovarniški odbor sindikata storiti več za naš oddih v domači postojanki, ki nudi vse udobje, predvsem pa mir, kar je prvi pogoj za delovnega človeka. Uprava doma bo do sezone usposobila tudi prhe in prostore za sončenje tako, da tudi s te strani ne bomo prikrašani. Tudi cene so nižje kot drugod v domači dolini in jih s »turističnimi cenami« sploh ne moremo primerjati. Torej vse ugotovitve so z vidika pravega oddiha v redu in še je čas, da o tem razmislimo in se odločimo.

Kozole Drago

Enkrat obratno — uboge cene, le kako se naj pokrijejo.

Pokošeno klasje

Nekdaj tu pšenica zrela
pripogibala je klasje,
nekdaš so tu dekletu v vetru
kuštrali se lasje.

In tu takrat je mak cvetel,
si fant na prsi ga pripel,
nad njim je slavec
pesmi pel.

A neki dan polje zagrnil
črn mrak,
množice odhajajoče
zamrl je — zapletajoč korak.

Prišli so tujci,
padalo je klasje,
dekletu v Šleziji zdaj v vetru
kuštrajo se lasje.

Pokošen mak, pozabljen klas
pobere partizan
in ve trdno, da pride dan,
in dom bo maščevan.

R. Marica

V MESECU JANUARJU IN FEBRUARJU SO NEOPRAVIČENO IZOSTALI Z DELA

Januar:

Blagajevič Fikret (1), Oblak Ana (1), Belavič Ljudmila (1), Pavlič Franc (1), Zukič Mesud (2), Mindič Zivorad (2), Špan Alojz (1), Tovornik Angela (1), Ključevšek Rafael (1), Cvelfer Stanislav (1), Vučko Zofija (1), Jankovič Viktorija (2), Žagorišek Terezija (1), Hudina Ciril (7), Pogačnik Ana (1), Bradašević Peter (1), Babič Hermina (1), Tomše Ana (2), Horvat Kata (1), Starček Josip (7), Zavrl Anton (1), Špan Milan (1), Erman Bronislava (1), Speglič Karl (1), Milenkovič Peter (1), Staut Anton (1), Čudovan Zlatko (1), in Janc Franc (1).

Februar:

Kepa Viktor (1), Zavrl Alojz (1), Pavlič Franc (1), Zakrajšek Robert (1), Tušek Zdenko (1), Gajšek Cecilija (1), Hlastan Alfonz (1), Sakač Marija (1), Šumi Jože (2), Rancinger Venčeslav (1), Ocvirk Marta (1), Ključevšek Rafael (1), Mladenovič Slobodan (1), Titovšek Vlado (1), Džukič Vaso (1), Špan Milan (1), Pungerčič Ana (2), Mindič Zivorad (1), Stražar Nada (1), Pust Ida (5), Jugovar Rihard (1), Drk Slava (6), Koritnik Milena (1), Kuhar Nevenka (7), Košak Mira

(1), Livk Fani (1), Trinker Viljem (1) in Kocman Elizabeta (2).

SKRAJŠANI DELOVNI STAŽ ZA STEKLARSKO STROKO

Izvršni odbor sindikalne podružnice in upravni odbor podjetja sta razpravljala o skrajšanju delovnega staža pri upokojitvi za steklarje — predvsem za pihče. V razpravi, na kateri je bil navzoč tov. Karl GRČAR v Paračinu, je bilo razvidno, da je potrebno pripraviti dosti dokumentacije — predvsem v pogledu delovnih pogojev ter o zdravstvenem stanju in težini dela.

Delo komisije bo zelo odgovorno, ker mora biti problematika gotova do konca meseca aprila 1965.

Upravni odbor in sindikalna podružnica sta postavila komisijo v naslednjem sestavu: Dr. Jože TOPLAK, Maks ing. MRCINA, Karli GRČAR, Mile POČUČ, Boris KRALJ, Alojz JANEŽIČ in Viktor SUŠIN.

Rigo

Poročilo o nezgodah V LETU 1965

(Nadaljevanje s 5. strani)

4. Ker je nekaj primerov nezgod zaradi prehodov, je potrebno posvetiti temu vprašanju več pozornosti. Prehodi naj bodo vsaj 1 meter in pol široki in pregledni.

5. Povsod, kjer je ogrožena varnost delavca, naj se obnovijo opozorilni napisi (table). Obnovijo naj se tudi obledela barvna opozorila.

6. Po obratih, ali med obrati, kjer so prehodi, je vse polno odpadkov, staro železo, opeka, tramovje, deske steklo in podobno, ki resno ogrožajo mimoidoče delavce.

Zato je potrebno ves material, ki ostane po delu odstraniti na za to prevideno mesto.

7. Posebno skrb moramo posvetiti sanitarijam. Te so včasih v zelo slabem stanju. Z majhnim vlaganjem truda bi te bile bolj čiste in vzdrževane. Zadrževanje v njih pa bolj prijetno in zdravo.

8. Delovni prostori, ki so izpostavljeni prepihu in mrazu, naj se uredijo tako, da bodo delavci na teh delovnih mestih zaščiteni pred prehladom.

9. Večkrat se opaža, tudi pri prevozu bremen na transportnem dvigalu, da delavci hkrati uporabljajo dvigalo za osebni prevoz. To je proti HTV predpisom.

Naj se člane kolektiva seznani o uporabi in nevarnosti dvigala, neresnega člana pa kliče na zagovor.

Delaj varno! Za HTV službo
Bremec Adolf

Berite
STEKLARJA

ZANIMALO VAS BO...

V mesecu aprilu bodo praznovali svoj rojstni dan:

1. aprila — Košak Mira, Pajer

Marija, Čepin Alojz, Korošec Mirko

2. aprila — Klavžar Janko
3. aprila — Pogačnik Marjana, Dolinšek Franc, Džurica Rajko
4. aprila — Podkoritnik Albina, Sršen Marija, Malis Vida
5. aprila — Novak Avgust, Požun Alojz, Verk Vinko
6. aprila — Užmah Matilda, Vene Jožefa, Kajzer Adolf, Kramžar Ivan, Podlunšek Rudolf, Savkovič Ilija, Sovre Rudolf
8. aprila — Kajtna Franc, Volaj Jože, Boltin Zdravko
9. aprila — Zalokar Terezija
10. aprila — Hribšek Vida, Kerner Marija, Knez Angela,

- Srenk Marija, Cvebral Stan-ko, Racki Viktor, Gornik Pe-regrin
11. aprila — Detič Jurij, Fabiani Alojz, Zakrajšek Robert
12. aprila — Babič Amalija, Ku-nič Nada, Pavlič Stanislava, Sivka Mihael II., Trinkar Adolf
13. aprila — Klanšek Leopold, Pleša Tomislav
14. aprila — Bukovšek Radosla-va, Slokan Janez
15. aprila — Peklar Antonija, Prah Erika, Kostanjšek Stani-slav
16. aprila — Hlastec Jožefa, Špan Emil, Sladič Matija
17. aprila — Dragar Vilma, Jaz-binšek Alenka, Zorenč Ma-rija, Kolšek Irena, Oevirk Dragica, Stepinšek Ferdinand
18. aprila — Stopinšek Miroslava, Stražar Nada, Bežgovšek Jože
19. aprila — Majer Marija, Gomi-lar Rudolf, Grlica Alojz
20. aprila — Bedrač Ivan, Skale Angela, Strgaršek Milena, Pevcin Erika, Matko Ivan, Soba Jože II., Šošter Ivan, Ojstršek Božo
21. aprila — Kreže Anton, Rakar Jože, Roškar II., Fele Dani-jela
22. aprila — Kandolf Angela, Projič Nevenka, Vidmar Frančiška, Zver Erika, Pod-menik Franc, Tušek Zdenko
23. aprila — Šantej Ana, Ekič Džemal, Lipan Anton II., Oprešnik Anton, Radej Stani-slav I.
24. aprila — Vidmar Zofija, Vu-lajko Nada, Gričar Stanislav, Klemen Zoran, Ključevšek Rafael, Sepetavc Ivan
25. aprila — Hubman Ana-Mari-ja, Jontez Magdalena, Drobne Vekoslav, Grum Jože, Pap Robert

26. aprila — Kovač Angela, Vre-čar Alojzija, Zupanc Ivana, Alauf Nada, Čepin Adolf, Del-pin Edvard, Najdetič Alojz, Videnšek Franc
27. aprila — Hočevar Adolf, Me-jač Peter II., Moravic Franc
28. aprila — Jarc Ana, Košler Verena, Bedenik Rudolf, Kle-pej Alojz
29. aprila — Vidmar Ana, Cvel-fer Stanislav, Dolanc Marko, Koje Anton, Tržan Ivan, Ve-rač Anton
30. aprila — Dolanc Alojzija, Potušek Angela, Volfand Fri-da, Klemen Radovan, Ciglar Janez.

Vsem iskreno čestitamo!

V mesecu marcu so v podjetje prišli:

Klanjšek Vida, Kos Štefanija, Fele Danijela, Jovan Jože, Zagoz-da Vera, Remih Gabrijela, Ba-stič Alojzija, Lendero Hilda, No-vak Matilda, Kepa Ivan, Krstič Dorde, Zagar Kristina, Boltin Zdravko, Zupanc Marjan-Leopod, Kamer Derviš, Vidmar Maksimi-ljan, Ojsteršek Jože, Sladič Ma-tija, Kodrun Ivan, Kokalj Elfrida, Rancinger Ivan, Hodžič Sadka, Kreže Ana, Možar Štefanija, Stop-inšek Franc, Delpin Gerhard, Žužman Anton, Ciglar Janez, Za-gar Mirko, Barakini Ferdo, Str-niša Viljem, Strgaršek Anton, Zajc Bogomir, Klepej Alojz, Kle-pej Franc, Kirn Stanislav, Mora-vic Franc, Hlenšek Alojz, Ma-rinkovič Dinul, Smit Marija, Za-letel Erika, Preskar Vlado, Rav-nikar Albert, Prebejšek Pavel in Drstvenšek Milena.

Iz podjetja so odšli:

Rancinger Venčeslav, Kumelj Ivan, Ekič Alema, Krajšek Jo-

že, Lipec Ljudmila, Rotar Stanko, Homšek Angela, Buršič Danica in Knez Marija II. — V JLA: Peklar Jože, Ardalič Milivoj, So-vre Rudolf, Kožar Božidar, Pu-celj Anton, Dolinšek Stanislav, Majcen Milan, Šuštar Ivan, Ko-lenc Branko, Zlindra Boris, Biz-jak Franc, Jerman Alojz, Zajc Jože, Mihalič Friderik, Volja Franc, Zivič Karl, Brglez Leo-pold, Zebec Peter, Trinkar Stani-slav in Zupanc Ivan. — V pokoj: Vodušek Leopold.

V mesecu marcu so neopravičeno izostali od dela:

1 krat: Staut Anton, Sumi Jo-že, Špan Milan, Tovornik Alojz, Tavčar Marija, Đukič Vaso, Jur-gelj Anton, Zavrl Anton, Srenk Drago, Trinkar Viljem, Stražar Nada, Subi Stanko, Roškar Ru-dolf, Šlenc Erih, Perko Vladimir, Robič Romana, Gošler Ivan, Za-krajšek Robert, Janežič Jožefa, Ojstršek Franc, Rotar Milan, Bur-kelec Franc, Barič Alojz, Tovor-nik Jože, Blagajčević Teofik, Bla-gajčević Fikret, Lipec Venčeslav in Koritnik Milena.

2 krat: Pavlič Fran, Kirn Zdravko in 4 krat: Speglič Karl, Boltin Ida

Jaka ali paš zakaj praviš? Sapa-turist, če se pelješ ob 13. Hrastnik-Dol, potrebuješ res turistično sapa!

Skrajšanje delovnega časa v Evropi

(Nadaljevanje s 4. strani)

V Belgiji je v oktobru 1955. leta na osnovi nacionalnega spo-razuma med predstavniki orga-nizacije delodajalcev in delavcev v večih vejah gospodarske de-javnosti uveden redni 45-urni delovni teden.

Na osnovi tega sporazuma je sklenjeno še več drugih, ki so za vsaki sektor posebej utrjevali načine skrajševanja delovnega časa. Največje število sporazu-mov je odredjevalo 45-urni delovni teden, razen nekaterih primerov, kjer se je odredilo zaradi pre-hodne periode 46,5 ali 47-urni delovni teden. Določeno število sporazumov pa je seveda tudi odredjevalo 44, 42, 41 in celo 40-urni delovni teden (glede na specifične pogoje dela). Konec 1956. leta je 1.049.900 delavcev delalo povprečno 46 do 47 ur tedensko; 25.000 delavcev je de-lalo 46,5 ur tedensko, 266.050 de-lavcev je delalo 45 ur; 14.000 de-lavcev je delalo 44 ur, 1.320 de-lavcev je delalo 42 ur in 38.200 delavcev je delalo 40 ur teden-sko; 750.330 delavcev pa je še vedno delalo 48 ur na teden.

V Italiji je v letu 1956 uvede-no več skrajšanj delovnega časa.

Tako je v tovarni avtomobilov »FIAT« za delavce, ki so delali v I. in II. smeni uveden 44-urni delovni teden, za III. smeno pa celo 40-urni teden. Skrajšanje se je nanašalo na delavce in usluž-bence. V tovarni pisalnih strojev »Olivetti« je bil delovni čas skrajšan na 46,5 ur dela teden-sko; v tovarni maziva v Genovi na 45 ur, v industriji petroleja in metana pa so delali 44 ur te-densko. Kakor vidimo, v Italiji uvajanje skrajšanje delovnega časa ni bilo linearno, temveč je vsaka veja industrije in celo vsa-ka poedina tovarna, uvajala skrajšan delovni čas glede na svoje specifične pogoje.

V Švedski so v periodi dveh let od 1958–1960. leta skrajšali po-stopoma delovni čas od 48 na 45 ur dela tedensko.

V Švici je pričelo skrajševanje delovnega časa 1956. leta v lito-grafiji in knjigoveznih in to po 1 uro letno, kar je dovedlo do tega, da so imeli leta 1959. 44 urni delovni teden.

V Sovjetski zvezi in Čehoslo-vaški ter Bolgariji je bilo v letu 1956. uvedeno kot prva mera, 2-urno skrajšanje tedensko in to tako, da so delali ob sobotah in pred prazniki 2 uri manj.

V Franciji je bil z zakonom leta 1936 odrejen normalni de-lovni čas za industrijo in trgo-vino 40 ur dela tedensko, kar pa se je postopoma s posebnim za-konskimi odločbami razširilo na vse kategorije delavcev.

V zahodni Evropi se je uvajalo skrajšanje delovnega časa pred-vsem na osnovi posebnih dogo-vorov med delodajalci in delavci. (Belgija, Zahodna Nemčija, Ita-lija, Velika Britanija, Švica, ki se gibljejo na nivoju in obsegu (na nivoju nacije) ene industrijske veje ali sektorja te indu-strijske veje (lokalni dogovori).

V nekaterih državah je bilo uvajanje skrajševanja delovnega časa z zakonskimi odredbami (v Sovjetski zvezi z Dekretom Pre-zidiuma vrhovnega Sovjeta od 8. II. in 26. V. 1956. leta; z Od-lokom Ministrskega Sovjeta pa 26. III. 1956. leta.).

NACINI SKRAJŠANJA DELOVNEGA ČASA

Ob uvajanju skrajšanega de-lovne časa v Evropi se je pojavljala tendenca, da se to uvaja postopoma v teku nekaj let. Tako je z belgijskim nacio-nalnim sporazumom 28. X. 1955.

leta bilo predvideno, da se skrajšanje uvaja po metodah in eta-pah in to do 45 ur dela na teden.

V Švedski se je skrajševanje delovnega časa uvajalo tako, da so v etapah prehajali od 48 na 45 ur dela tedensko in so 1960. ostali na 45-urnem delovnem ted-nu.

Od številnih načinov skrajše-vanje delovnega časa v Evropi navajamo samo nekatere in to:

— direktno skrajšanje delov-nega časa brez posebnih pogojev;

— skrajšanje delovnega časa z dajanjem dopolnilnih odnosov ali nadomestil;

— skrajševanje delovnega ča-sa s prestavljanjem meje nor-malnega delovnega časa;

— skrajševanje delovnega časa z uvajanjem novih razporedov delovnih ur.

1. Direktno skrajšanje delov-nega časa brez posebnih priprav

Skrajšanje delovnega časa v nekaterih državah Evrope, kot na primer v Belgiji, Zahodni Nem-čiji in Italiji, je bilo izvršeno na ta način, da so v takrat vel-javnih kolektivnih konvencijah, ki so se nanašale na delovni čas zamenjali številko 48 z 45.

(Nadalj. v naslednji številki)

Nagradna križanka

Za nagradno križanko iz prejšnje številke smo prejeli do določenega roka 63 rešitev. Komisija iz vrst reševalcev in uredništva je izžrebala od prispelih rešitev naslednje reševalce:

I. nagrado v znesku 2000 din prejme Rancinger Marija

II. nagrado v znesku 1500 din prejme Projič Terezija

III. nagrado v znesku 1000 din prejme Kobal Anton

Pred vami je druga nagradna križanka. Tokrat je malo večja, za lažje reševanje pa smo nekaj črk že vpisali. Rešitve pošljite do 15. aprila 1965 na naslov: Uredništvo »STEKLAR« Steklarna Hrastnik — Kadrovski oddelek.

Reševalcem smo namenili tudi 3 nagrade:

I. 2000 din — II. 1500 din in III. 1000 din. Uredništvo

Vodoravno: 1. paluba na ladji, streha; 5. vodna žival; 8. grad pri Ptuj; z muzejem, priljubljena izletniška točka; 12. ciklus pesmi Simona Jenka; 18. polk; 20. mlečna poslastica, kipnik; 22. gora v Švici z izredno težavno severno steno; 25. začetnici slovenskega skladatelja; 24. ženska telovadna disciplina; 25. indijansko plemensko znamenje; 26. ovčja koža; 28. predlog; 29. nebes, krožni obok; 50. pripadnik uralo-altajske skupine narodov; 51. mesto ob Donavi v Avstriji; 52. zgodovinsko mestoce blizu Zadra; 53. leseno orodje; 54. ena najmlajših afriških držav; 55. okensko steklo; 56. paragvajski čaj, ki ga pridobivajo iz zimzelene bodike;

glivice; 74. neoblečen; 75. pred leti umrli pariški modni kreator; 76. uporna svojeglavost; 78. oaza v osrednjem delu Sahare v Nigru (Asben); 79. dvajseta in osemnajsta črka v abecedi; 80. predlog; 81. rezek žvižg; 82. pritlikav konj; 83. zvezna država v centralnem delu ZDA; 86. slovensko obmorsko mesto; 88. skupina treh peycev ali godbenikov; 89. otočna država v Polineziji z glavnim mestom Apia; 90. zasledovanje divjadi; 92. votlo drevo, čebelji panj; 93. očesna šarenica; 94. znani dunajski nogometni klub; 95. vrsta športa, ki je podoben roko-borbi; 96. prebivalec ob Baltiku; 98. utrjeno prebivališče fevdalne gospode; 99. gradbeni delovodja;

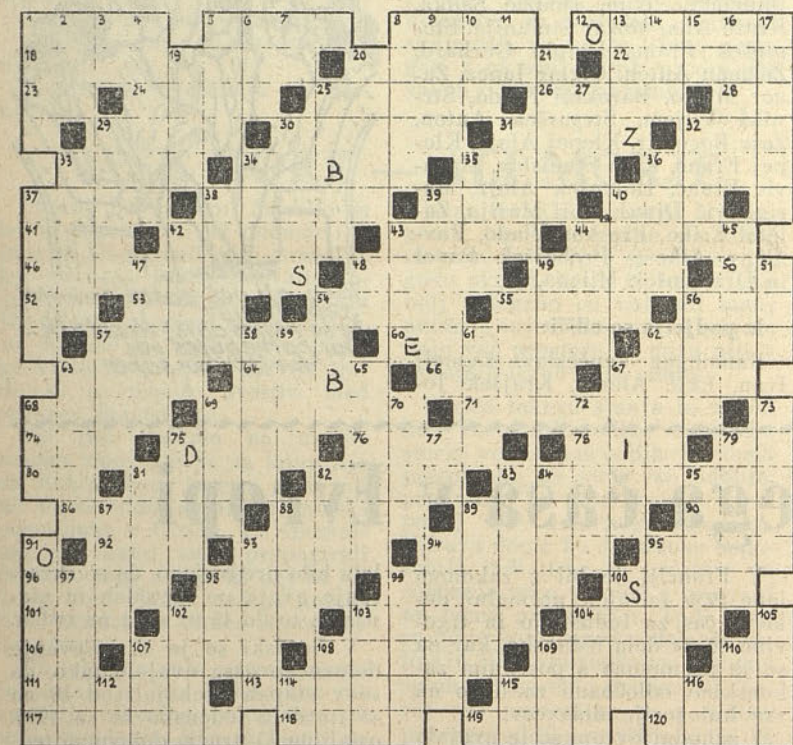
Pustna komisija za objekte družbenega standarda, ki je kontrolirala in omogočila nadaljnjo gradnjo nove samopostrežbe v spodnjem delu Hrastnika

Foto Humor

Indiji, 7. avtomobilska oznaka za Bitolj, 8. plin, ki ga rabimo za rezanje in obžiganje steklenih izdelkov, 9. prostor v gledališču, 10. glavno mesto sosednje države, 11. začetnici imen pisatelja Tolstoj, 15. eden izmed graditeljev prvih bencinskih avtomobilov (Karl), 14. znan ljubljanski gostinski lokal, 15. kemični znak za srebro, 16. nadglavišče, slovenska knjižna zbirka, 17. Perzijanec, 19. arktična žival, sorodnik tjulnja, 20. manjša tekoča voda, 21. influenza, 25. sušica, 27. reka, ki se pri Jasenovcu zliva v Savo, 29. alžirski in tuniški konjenik (iz istih črk kot PSIHA), 30. prvi grški filozof prirode, 31. zveza, 32. upanje, 33. odsev, podoba, 34. del steklenice, prednji del vratu, 35. vzgojna ustanova, 36. kratkodlaka, pritlikava doga, 37. ustvarjalec, tvelec, 38. zanos, vznesenost, 39. švicarski zdravnik, Nobelov nagradenec za mir l. 1901 (Henri), 40. satan, hudič, 42. nemški operni skladatelj (Karl Maria), 43. točilnica, okrepčevalnica, 44. geometrijski lik, 45. obdelano polje, 47. človek, ki pretirano mnogo dela, 48. začetnici slovenskega pevca zabavne glasbe (»Poslednji vlak«), 49. skica v geodeziji, 51. tip avtomobilske znamke »Citroën«, 54. slovenski slikar, ki je študiral na Dunaju in v Monakovem, učitelj mnogih slovenskih slikarjev (Anton), 55. spodnja ploskev roke, 56. pasivna pokrajina na Hrvaškem, 57. pro-

stor med vrati, del železniške proge, 58. vrsta igre s kartami, 59. pripadnik starega naroda na našem ozemlju, 61. žensko ime, 62. indijska kača, naočarka, 63. pisarne, 65. zgodovinska pokrajina v Franciji z glavnim mestom Arras (iz istih črk kot SIROTA), 67. starogrška boginja usode, sojenica, 68. spodnja ploskev posode, 69. reka v Vojvodini, pritok Donave, 70. reka, ki teče skozi Firenzo, 72. ptica plovka z belim perjem in dolgim vratom, 73. jus, 74. gora v Slavoniji (471 m), 77. osebni zaimek, 79. znamka čeških avtomobilov, 81. barva kože, 82. korist, 83. tabla nad trgovino, izvesek, 84. arabski knez, 85. služabnik, 87. črnsko plemo v južni Afriki, 88. ozek kos blaga, 89. velika sprejemna soba, 91. romantična opera skladatelja pod 42 navpično, 93. zahodni del Nove Gvineje, indonezijsko ozemlje, 94. obsežno literarno delo, 95. jadnik, jarbol, 97. enocelična pražival, menjačnica, 98. prebivalec sosedne države, 99. posoda, 100. glavno mesto južne Koreje, 102. ime osnovne grupe polavtomatske proizvodnje stekla, 103. čas brez svetlobe, 104. čelada, 105. kovinski izdelek, 107. okrasna ptica, 108. šolska ocena, urejenost, 109. tekočina v srcu in žilah, 110. del vodovodne napeljave, 112. okrajšava za »Ljubljanski dnevnik«, 114. vstavi »JU«, 115. zaporedna soglasnika v abecedi, 116. osebni zaimek.

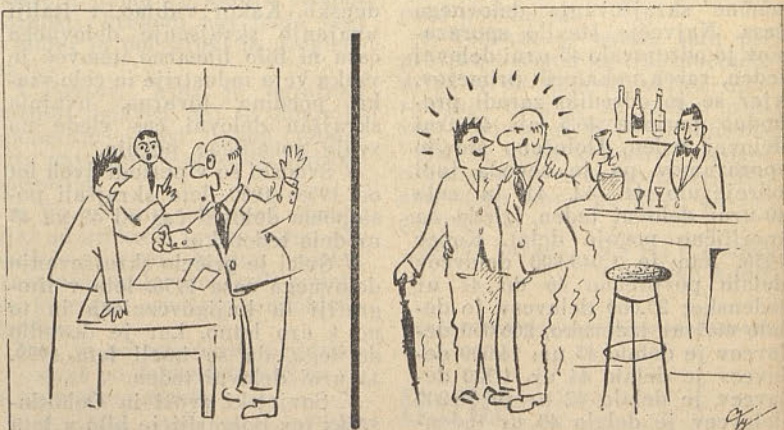
Sestavil: Karli Dremel

37. ime poljskega zunanega ministra Rapackega, 38. prebivalec Prlekije, 39. pasja pasma; 40. manjša vojaška formacija; 41. najvišja točka gore, teme; 42. polotok na jugovzhodu Velike Britanije; 43. nabrekli, otekline; 44. junak Levstikove povesti; 46. najvišja gora na Peleponesu (izvirno), 48. majhno okence, odprtina v zidu; 49. ozemlje s kraškimi pojavi; 50. ljudska pridrlnica; 52. okrajšava za »unč«; 53. finsko pristanišče (Turku); 54. prva črka grške abecede; 55. telovadno orodje; 56. sotočnica Drine; 57. ugled, veljava; 60. strokovnjak za vina; 62. novozelandska ptica z okrnlimi krili; 63. precizni mehanik; 64. italijansko mestoce ob reki Tanaro v pokrajini Piemonte; 66. pritisk; 76. mlevski izdelek, važno živilo; 68. pristanišče v Albaniji; 69. ladja na vrste vesel; 71. sadna bolezen, ki jo povzročajo neke

100. staronordijska zgodba; 101. avstralski noj; 102. prodoren klic; 103. tovarna motornih vozil v Kopru; 104. maskara; 106. kvar-tiški izraz; 107. ločilo; 108. francoski zgodovinar in pisatelj iz prejšnjega stoletja (Ernest); 109. društvo, društveni prostor; 110. začetnici priimka in imena slovenskega pisatelja, 111. pojav na nebu; 113. reka v SZ, pritok Baltskega morja; 115. slovenski skladatelj, romantik (1887—1939, Zorko); 117. gradbeni objekt, ki služi premostitvi ceste ali železnice, 118. kača velikanka, boa; 119. gora južno od Ljubljane; 120. šleva, bojzaljivec.

Navpično: 1. cunja, capa; 2. koroški ljudski ples; 3. avtomobilska oznaka za Ogulin; 4. indijanska koliba; 5. odičen angleški filmski režiser (Carol, »Tretji človek«); 6. veletok v Prednji

Na sestanku: »Se bomo govorili in to na drugem mestu!«

»No, kaj sem ti rekel, lepše je govoriti v gostilni, kot na sestanku.«